

Skomagergade 3, som huset så ud i 1898, da „Roskilde Tryllepind“ blev fundet.

„Roskilde Tryllepind“

Ved en kælderudgravning i ejendommen, Skomagergade 3, der på ovenstående billede ses i sin tidligere skikkelse, gjorde man i 1898 et opsigtsvækkende fund. Af ydre var tingen ikke imponerende. Det var blot en lille, firkantet træpind, kun 12½ cm lang, men det, der udmærkede den, var, at den var tæt beristet med runer på alle sider. I værket „Danmarks runeindskrifter“ ved Lis Jacobsen og Erik Moltke bærer den det morsomme navn: „Roskilde Tryllepind“, hvad næsten uundgåeligt leder tanken hen på kaninens tilsynekomst i høje hatte og anden tryllekunst, men der er også noget om snakken. De lærde er nemlig enige om, at her er tale om en amulet, der af bæreren antoges at være rig på hemmelige kræfter. Man slutter dette deraf, at runerne på alle fire sider er de samme to tegn, thi netop i gentagelsen ligger i magien et virksomt middel til øgning af trolddomskraften. „Roskilde Tryllepind“, der som andre amuletter er beregnet til at bære i en snor om halsen, formentlig på det bare skind, må altså formodes at have været anset for et særligt kraftigt magisk medium. Hvad det skulle virke imod eller befordre, er kun gætteværk. Pinden kan være en lykkeamulet, en sundhedsamulet eller en elskovsamulet. Mulighederne er legio.

Når „Roskilde Tryllepind“ har særlig interesse, skyl-

des det ikke mindst, at der i denne by er fundet påfaldende få runeindskrifter. I betragtning af Roskildes høje alder har man grund til at undre sig herover. Medens der i Lund er fundet hele 13 løsgenstande med runeindskrifter, to runestene og to indskrifter i Lund domkirke, kan Roskilde kun stille med to løsgenstande (foruden tryllepinden en bronzeamulet i nærheden af Maglekilde i 1866) og een indskrift (i Sct. Jørgensbjerg kirkes nu tilmurede kvindedør). Når bortses fra nogle utydelige møntomskrifter fra Svend Estridsens tid er det det hele. I en gammel kulturby som Roskilde, der var møntprægersted og tidligt konge- og bispesæde, må runekunsten uundgåeligt have stået højt, men tingene må være gået tabt eller endnu skjule sig i jorden.

At „Roskilde Tryllepind“ blev fundet under ejendommen Skomagergade 3, er et tilfælde, der ligner en tanke, for dette hus ejes af familien Winther, der formentlig er Roskildes ældste nulevende slægt. Om end det ikke kan godtgøres, at stamfaderen har ristet runer, kan familiens medlemmer i dag godt fortjene hædersnavnet: ur-roskildensere. Den først kendte Winther i Roskilde var købmand Jacob Christensen Winther (1610–1673), og en repræsentant for 9. generation, fru Inge Winther, bor i dag i Skomagergade 3. Over 300 års slægts-anciennitet i Roskilde er virkelig fornemt.